

Springhirsch – „zapomniany oboz“

Historia obozu pracy w Kaltenkirchen

od Sierpnia 1944 do Kwietnia 1945 700-zabitych

Początki Narodowego Socjalizmu na terenie południowego Szlezewiku sięgają lat 30-tych, czasów przed przejęciem władzy przez NSDAP.

W roku 1932 w wyborach 78,7% ludności tego terenu oddała swoje głosy na NSDAP.

Wielu wpływowych i znanych mieszkańców regionu jak również przedstawiciele zarządów było zwolennikami i aktywnymi członkami NSDAP.

Spółeczeństwo w dobie ideologii narodowych

W latach 1933-41 jak w całym Niemczech tak i w regionie Kaki zostały zniszczone wszystkie struktury demokratyczne. Szerzyła się propaganda nazistowska, powstawały obozy koncentracyjne, ginęli, znikali obywateli którzy nie godzili się z nowym porządkiem.

Naród podporządkowany był partii i celom władzy. Nastąpiła szybko indoktrynacja społeczeństwa. Za poglądy sprzeczne z nazizmem bądź faszyzmem groziła nawet kara śmierci. Dzieci od początku szkolono w duchu ideologii państwowej. Młodzież niemiecka skupiała się w Hitlerjugend, gdzie od najmłodszych lat uczono nienawiści do ludzi innych ras niż germańskiej, a przede wszystkim do Żydów. Najbardziej na reformach społecznych Hitlera ucierpieli obywatele, którym ograniczono wolności, nie przestrzegano ich praw, jak również praw człowieka. Na ich miejsce weszły nowe ustawy wg ideologii państwowej. A na tych, którzy sprzeciwiali się dowódcy czekały zorganizowane oddziały bojówek zwane w Rzeszy "brunatnymi koszulami". To wszystko działo się z aktywnym udziałem wielu obywateli regionu Schleswig.

Obozy koncentracyjne, jency i więźniowie do prac przymusowych byli od roku 1940 na terenie Szlezewiku-Holsztynie zjawiskiem normalnym, należącym do obrazu dnia codziennego.

***Nazizm** był za daleko posuniętym interwencjonizmem państwowym, mającym na celu zwalczenie wysokiego bezrobocia i hiperinflacji, które dominowały w Niemczech

Lotnisko wojskowe w Kaltenkirchen

Juz w 1935 przygotowano teren do budowy lotniska wojskowego .Od 1938 rozpoczęła się intensywna rozbudowa lotniska.

Kiedy w 1944 pojawiły się myśliwskie samoloty odrzutowe natychmiast trzeba było przedłużyć pasy startowe. Start i lądowanie nowych samolotów na dotychczasowych pasach nie było możliwe. Władze lotniska zarządzały od SS więźniów do prac z obozu koncentracyjnego w Neuengamme.

I tak w sierpniu 1944 powstał nowy oboz pracy przymusowej w Springhirsch (Kaltenkirchen) System obozow koncentracyjnych miał na początku za zadanie wyłączenie z działalności przeciwników politycznych, ale w miarę upływu wojny stał się również źródłem siły roboczej wspierającej gospodarkę wojenną. Połączono dwa cele i głoszono hasło „Zglądzenie przez pracę“

Użyteczność gospodarcza (średnia długość przeżycia) jednego więźnia była oceniana na 9 miesięcy. W okresie 08.1944-04.1945 około 500 jenców z obozu koncentracyjnego w Neuengamme stale pracowało przy przedłużaniu pasów startowych lotniska w Kaltenkirchen. Więźniowie pochodzili głównie z Polski, Rosji i Francji. Dowództwo obozu stanowili dwaj oficerowie SS i 85 starszych żołnierzy sił lotniczych. Celem było wykorzystanie siły roboczej i „wyniszczenie przez pracę“. Umieralność w obozie była bardzo wysoka, a ubytki siły roboczej były stale uzupełniane nowymi transportami więźniów z KZ w Neuengamme.

Życie w obozie było zdominowane chorobami, głodem, torturami, brakiem środków podstawowej higieny. Wielogodzinne apele w deszczu i zimnie, brak żywności, wyczerpujące marsze do pracy, ciężka praca, stałe poniżanie, katowanie i bicie więźniów powodowało, że byli oni zmaltretowani nie tylko fizycznie, ale i psychicznie co niszczyło ich siłę stawiania oporu i często powodowało szybką śmierć. Z listów i zdjęć pozostałych z tego okresu dowiadujemy się o bestialskiej brutalności z jaką traktowano więźniów w tym obozie

Mimo tych strasznych warunków istniały próby oporu. Pisarz obozowy Jaskiewicz prowadził listy więźniów i potajemnie przekazywał je poza mury obozu. Były próby ucieczki i pomoc żywnościowa dla więźniom ze strony dwóch mieszkanek Springhirsch.

Zmarli, których liczba oceniana jest obecnie na 700 osób, byli chowani w różnych grobach masowych. rozrzuconych po całej okolicy Większość grobów do dzisiaj nie została odkryta. Największe znane skupisko zwłok znajduje się w Moorkaten.

Po intensywnych nalotach Sił Alianckich odbyła się 16.04.1945 ewakuacja obozu. Więźniowie zostali kolejka AKN przewiezieni do Wöbblina. Warunki życia więźniów w nowym miejscu były jeszcze okrutniejsze jak w Kaltenkirchen. Wielu zmarło z głodu.

Po wojnie zniszczono pozostałe po obozie ślady, a natura zrobiła resztę. Dopiero od lipca 1999 istnieje towarzystwo ochrony miejsc pamięci, które przyczyniło się do zgromadzenia dokumentów i "odkopywania" w pamięci mieszkańców wspomnień z czasu istnienia obozu koncentracyjnego. Uczniowie szkoły nakreśliли film dokumentujący istnienie obozu.